

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vico delle Rose, 7 - tel. 41466

Polletna naročnina L. 1.750

Letna naročnina L. 3.500

Letna inozemstvo L. 4.500

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXIV. - Štev. 20 (1202)

Gorica - četrtek, 18. maja 1972 - Trst

Posamezna številka L 80

Naše katolištvo

Sredi meseca marca je skupina 33 katoliških teologov izdala svoj Manifest, o čemer ni pozabil poročati tudi »Primorski dnevnik«. To je tem raje storil, saj ti bogoslovni učenjaki v svojem Manifestu proglasaše sedanje cerkveno vodstvo za nesposobno reševati probleme, ki trenutno tarejo Cerkev.

V Cerkvah takih in podobnih učenjakov, ki žele v svoji vni in prenapetosti vse na hitro roko spremeniti ali odpraviti, ni nikdar manjkalo. Značilna zanje je bila vedno silna zaveranost v edino pravilnost njih pogledov, premlevanje besed in pojmov, visokodoneče fraze in stavki, kar vse jih je dostikrat privedlo do tega, da so sploh izgubili čut za naravno presojo dejstev.

Ne smemo se čuditi, da se tudi v našem slovenskem občestvu najdejo teologi ali v pretirano naprednost zaverovani duhovniki, ki menijo, da morajo vse, kar je zraslo na tuji njivi nekje v Franciji, Nemčiji ali na Holandskem, presaditi v naše razmere in vcepiti na deblo našega slovenskega katolištva.

Pri tem pa ne pomislijo, da je versko stanje v tistih deželah, ki jih je oblikovala izredno razvita tehnika, zelo drugačno od našega. Zaradi vsega dobrega so tamkajšnji kristjani otopeni za višje vrednote in nadnaravne dobrine. Da bi se zanje zopet ogreli, iščejo tamkajšnji teologi novih prijemov, novih vzpodbud, novega načina tolnačenja verskih resnic. Pri tem prihaja do pretiravanja, do preziranja tradicije, do oporekanja nasproti cerkvenemu vodstvu.

Težnja po nepremišljeni modernizaciji Cerkev in verskega življenja je lahko prav tako pogubna kot vztrajanje na okostenelih navadah. Bistveno za verovanje ni, ali je kaj napredno ali zaostalo, temveč naše doživljanje tega, kar verujemo.

Pisatelj Pregeš je svoj čas zapisal, da bi vsaj enkrat rad še občutil tisto otroško žalost, ki ga je prevzela na veliki petek, ko se je sam v sebi spraševal, kako more sploh še sijati sonce, ko pa božji Sin v grobu spi.

Ce homo mi kristjani občutili tako žalost ob spominu na Jezusovo trpljenje ter znali na velikonočno jutro doživeti radost in srečo Gospodovega vstajenja, potem bo naša vera močna, iskrena, rodovitna, saj bo doživela.

SRAMUJEJO SE BITI KATOLICANI

Danes je beseda katolištvo za mnoge dobila slab prizvok. V katolištvu gledajo nekaj nazadnjaškega, nekaj politično obarvanega, nekaj, kar pripavlja pot klerikalizmu, to je nadvladi klera (duhovščine) v svetnih zadevah. Da ne bi bili nazadnjaški ali klerikalni, celo mnogi katoličani raje govorijo o krščanstvu kot o katolištvu kot da sta to dve različni stvari. Zraven si še domišljajo, da s tem, da so samo kristjani, ne pa katoličani, pomagajo pri delu za zedinjenje. O sveta naivnost! Kakor da se da vse probleme rešiti samo z zamenjavo besed!

Katolištvo in krščanstvo si nista prav nič v nasprotju. Res je obratno: katolištvo je najbolj zlahten izraz krščanstva. Poleg pripadnosti katoliški Cerkv pomeni tudi doživljanje krščanskih vrednot, zakramentov in apostolske tradicije, ki je prav v katoliški Cerkv našla najbolj prizadevanega in skrbnega varuha. In prav to naši preprosti ljudje najbolj čutijo, medtem ko učenjaki tega čuta dostikrat nimajo.

To predanost resničnim krščanskim vrednotam globoko cenijo tudi člani drugih krščanskih Cerkev. Protestanti sami si želijo, da bi ostal papež še naprej nosilec Kristusove avtoritete, da bi katoliška Cerkev ne zavrgla celibata, da bi ohranila češčenje Matere božje, ki daje katolištvu poseben čar in posebno toploto, kar oni tako zelo pogrešajo.

Bati se moramo golega razumstva »modernih teologov, ki jim je vse, kar je povezano s čustvi, odveč kot npr. rožni venec, križev pot, litanije, češčenje Srca

Jezusovega, svete ure, izpostavljeno sv. Rešnje Telo, evharistični kongresi, tabernakelj na glavnem oltarju, kipi in slike svetnikov na stenah. Vera, ki je zgolj razumarska, človeka ne zadovolji in osreči, kajti človek je bitje, ki ima poleg razuma tudi čustva ter zato ni zadovoljen, da svojo vero samo pozna, temveč da jo tudi doživi.

KATOLISKA GORICA

Gorica je mogoče eno redkih naših mest, kjer beseda katoliški še ni dobila prizvoka zadrege ali nazadnjaštva. Ko slišimo, da je neki list katoliški in knjigarna katoliška in društvo katoliško, potem živo čutimo, da tu katolištvo še doživljajo v svoji pristni obliki. Da bi le vse, kar nosi naslov katoliški, ne bilo le po imenu, temveč tudi po duhu.

Da je ta duh v stari Gorici še živ, sem najbolj doživel ob enem zadnjih velikonočnih praznikov. Vračal sem se iz mesta preko Rafta v Novo Gorico. Malo pred mejnim prehodom sem se spomnil, da morajo biti za veliko noč tudi pomaranče na mizi. Stopil sem v malo trgovino. Kar me je tam najbolj prevzelo, je bilo prijazno voščilo, ki ga je prodajalka izrekala ljudem ob odhodu iz trgovine.

»Vesele praznike vam želim! Veselo veliko noč!« Te besede so me neizmerno osrečile. Zazdelo se mi je, da so neke nevidne spone padle od mene proč. V Novi Gorici in sploh onstran meje tega ne slišiš več, pa čeprav jih je mnogo, ki bi radi to veselo oznanilo na glas izrekli. Toda brezverno okolje nevidno pritiska na človeka in mu v duši zamori željo, ki mora ostati zakopana v notranjosti prsi, čeprav bi imela vso pravico, da se ji da peruti in se jo izreče v javnosti.

Ce bo Gorica gojila, razvijala in ohranjala tudi v bodoče v sebi ne le katoliško ime, temveč tudi pristno doživljanje tega imena, bo lahko prišel čas, ko bo tudi matični Sloveniji postala svetilnik na poti k pravi vernosti. Prav je, da k temu poslanstvu Gorice prispevamo vsak po svojih močeh.

J. S.

Pomoč deželam v razvoju

V Parizu so ustanovili posebno središče, ki ima nalogo, da zbira podatke o potrebah v deželah, ki so na poti razvoja. Zbrani podatki bodo na razpolago vsem ustanovam, ki podpirajo dežele tretjega sveta. Pri novem centru sodelujejo dobrodelne ustanove katoliške Cerkev, kakor tudi pravoslavni in protestantski Cerkev.

Videm hoče svojo univerzo

Problem univerze v Vidmu je že več let jabolko spora med Tržačani in Furlani. Slednji zahtevajo, da se njihovim študentom omogoči visokošolski študij v Vidmu, ne pa da se morajo voziti v Trst, kar je združeno z raznimi težkočami finančnega značaja itd.

Pred kratkim so v okviru tržaške univerze ustanovili v Vidmu fakulteto za tuje jezike, a pritisk Furlanov se je nadaljeval. Minuli teden je tako akademski zbor tržaške univerze sklenil ustanoviti v furlanski prestolnici paralelne tečaje za prvi in drugi letnik znanstvene in inženirske fakultete.

Ta odločitev je pa silno razburila tržaške politične kroge, ki zagovarjajo okrepitev tržaškega vseučilišča, ki naj ima vlogo znanstvenega središča naše dežele. Kaže, da bodo zaradi tega nastale precejšnje polemike, kajti končni cilj Furlanov je doseči samostojno univerzo v Vidmu. In prav temu se tržaški krogi upirajo.

Odprava rumenih knjižic na meji

Od sobote 13. maja dalje za prehod italijansko-jugoslovanske meje ni več potrebo potrdilo o cepljenju proti črnim ko-

Tako komunisti kot neofašisti, torej obe ekstremistični stranki, sta si v zadnji volilni borbi zastavili isti cilj: oslabilo Krščansko demokracijo, vzeti ji čim več glasov in tako spodkopati temelje svobode, na katerih sloni sedanja državna ureditev Italije.

Italijanski volivec je dostikrat muhast, brezbrizen do javnih zadev in neuravnotežen v svojih simpatijah; toda nekaj ima, kar mu je v priznanje: ko gre za važne odločitve, ga zdravi čut ne zapusti.

In to se je zgodilo prav pri zadnjih volitvah: njegov zdravi čut mu je dejal, da ostaja Krščanska demokracija kljub vsem pomanjkljivostim garant svobode, reda in obstoječe družbene ureditve. Zato jo je množično podprl, tako da je KD izšla iz volilnega boja močnejša kot je bila doslej. Mirno lahko zapišemo: resnični zmagovalci zadnjih volitev je prav Krščanska demokracija.

Zaman poskuša glavni tajnik komunistične partije Italije Berlinguer svojim pristašem dopovedati, da je levica na zadnjih volitvah napredovala, ko pa same številke govorijo obratno. Pri volitvah v senat so združeni komunisti in socialproletarci (PSIUP) zgubili 1,6 % glasov in kar sedem senatorjev; pri volitvah v poslansko zbornico pa so komunisti porastli za 0,3 % in pridobili dva sedeža, so pa zato njih zavezniki socialproletarci utrpeli strašen poraz: izgubili so 2,6 % glasov in vseh 23 poslanskih mest. Z drugo besedo: komunisti in socialproletarci so izgubili skupaj 21 sedežev v parlamentu, na glasovih pa 2,3 odstotka. In to naj bi bilo za Berlinguerja napredovanje združene skrajne levice?

Tudi neofašistični prvak Almirante je nekaj govoril o zmagi. Res je njegova stranka MSI, povezana z monarhisti, povečala število glasov tako za senat kot za parlament, a daleč ne toliko, kot so mnogi pričakovali. Porasti od 5,8 % na 8,7 %, torej za slabe tri odstotke res ni taka zmaga, da bi jo bilo treba opevati, zlasti ker

zam. Te so v sosednji republiki dokončno zatrli, kar je potrdila tudi Mednarodna organizacija za zdravstvo. Promet na meji se je zaradi tega spet okrepil.

Odločna Nixonova poteza

Severnovietnamska ofenziva, ki se je pričela za veliko noč, je sedaj običajla pred mestom Hué na severu Južnega Vietnama, pred mestom Kontum na Osrednjem višavju in pred mestom An Lok. V dobrem mesecu je komunistom uspelo zasedati severno provinco z mestom Quang Tri, kjer so takoj proglasili svojo vladno Južnega Vietnama.

V Washingtonu so razočarani nad nizko moralo južnovietnamskih čet. Sprašujejo se, zakaj vojska, ki šteje en milijon mož in je opremljena z najmodernejšim orožjem, doživlja poraz za porazom, medtem ko so severnovietnamski komunisti zmagovali kar na treh frontah: v Vietnamu, Laosu in Kambodži. Medtem pa se stotisoči civilnega prebivalstva umikajo pred »osvoboditelji« proti jugu.

so bili glasovi odvzeti ne Krščanski demokraciji, temveč liberalni stranki, ki pa je resnično največja premaganka teh volitev, saj je izgubila 2,9 % (tj. prav toliko kot so porasli neofašisti) svojih pristašev.

Krščanska demokracija je povečala število svojih glasov z ozirom na leto 1968 kar za pol milijona; tako v senatu kot v parlamentu ima en sedež več. Državljan — in kar je značilno, zelo veliko mladine — so izrekli Krščanski demokraciji svoje zaupanje. Res ne razumemo, da morejo komunisti in neofašisti po teh volitvah še govoriti o premiku na levo oz. desno, ko je jasno, da ni bilo od strani volivcev premikov, pač pa potrditev zaupanja Krščanski demokraciji. Naj je nekaterim to všeč ali ne: taka je resničnost. In vsi bodo to morali vzeti na znanje, pričeneši s tistimi, ki prihajajo v poštev za osnivanje nove večine v vladi.

DOKONČNI REZULTATI

V novem parlamentu, ki ima 630 sedežev, so poslanska mesta takole razdeljena: Krščanska demokracija 264 sedežev, 12.943.675 glasov, 38,8 %; komunisti 179 sedežev, 9.085.927 glasov, 27,2 %; socialisti 61 sedežev, 3.209.503 glasove, 9,6 %; socialdemokrati 29 sedežev, 1.716.197 glasov, 5,1 odstotka; republikanci 14 sedežev, 953.681 glasov, 2,9 %; liberalci 21 sedežev, 1.300.074 glasov, 3,9 %; neofašisti in monarhisti skupaj 56 sedežev, 2.894.789 glasov in 8,7 %; južnotirolska ljud. stranka 3 sedeže, 153.759 glasov, 0,5 odstotka. Ostale stranke, med njimi socialproletarci (PSIUP) so ostale brez sedežev.

Novi senat, ki ima 315 sedežev, je pa takole sestavljen: KD 136 mest, 11.457.746 glasov in 38,1 odstotka; komunisti in socialproletarci skupaj 94 mest, 8.497.651 glasov in 27,6 %; socialisti 33 mest, 3.224.778 glasov, 10,7 %; socialdemokrati 11 mest, 1.612.880 glasov in 5,4 %; republikanci 5 mest, 917.392 glasov in 3 %; liberalci 8 mest, 1.317.909 glasov ter 4,4 %; združeni neofašisti in monarhisti 26 mest, 2.763.719 glasov in 9,2 %; južnotirolska ljudska stranka 2 mesti, 113.392 glasov in 0,4 %.

Zanimivo je tudi, da v novem senatu in poslanski zbornici stranke, ki zagovarjajo razporoko, nimajo več večine. Poslanec Fortu-

na v tem oziru gotovo ni zadovoljen.

Na Tržaškem sta bila izvoljena v poslansko zbornico za Krščansko demokracijo Belci in Bologna, za KPI Slovenec Albin Škerk, z ostanki pa še za neofašiste de Vidovich. Belcija so podprli tudi mnogi Slovenci; njim se ima zahvaliti, da je prejel 1.415 prednostnih glasov več kot njegov tekmeec, nacionalistično usmerjeni Bologna. Znotraj KD je del stranke vodil proti Belciji v korist Bologne močno agitacijo, ki ji ni manjkalo tudi nečastnih sredstev.

KPI je Slovenca Albina Škerka postavila na svoji listi šele na tretje mesto. Kljub temu je bil izvoljen, ker so ga slovenski volivci — tudi mnogo od tistih, ki drugače volijo listo Slovenske skupnosti — množično podprli s preferenčnimi glasovi. Prejel jih je kar 6.798.

V senatu bo Trst ponovno zastopal Paolo Sema. Krščanski demokraciji ni uspelo izvoliti svojega senatorja, ker so njeni kandidati v Furlaniji prejeli v svojih okrožjih večji odstotek glasov.

Goriška bo imela enega senatorja in dva poslanca. Senator je Baciocchi (KPI), poslanca pa sta demokristjan Marocco in komunist Menichino. Če bi bil prejel bivši goriški župan Martina vsaj 300 glasov več, bi imela Gorica po dolgih letih zopet senatorja iz demokrščanskih vrst.

PROBLEM NOVE VLADE

Novi zbornici se bosta prvič sestali 25. maja. Nato pa bo treba misliti na sestavo nove vlade. Najbolj naravna bi bila vlada leve sredine, če se bodo socialisti odrekli sodelovanju s komunisti. Taka vlada bi imela več kot zadostno večino. Če pa bodo socialisti naprej trmoglavili in stavili za ostale stranke leve sredine nesprejemljive pogoje, se lahko sestavi tudi sredinska vlada, v kateri bi liberalci nadomestili socialiste. Toda te vrste vlada bi imela le pičlo večino.

Volitve so razčistile položaj v toliko, da je sedaj jasno, da si italijanski volivec ne želi ne levičarske ne desničarske diktature. Ni so pa ustvarile večje politične stabilnosti, kajti dokler se demokratične stranke ne bodo sporazumele in začele iskreno sodelovati, se bo politična napetost v Italiji nadaljevala in hromila vsako resno parlamentarno delo.

namu zgodilo nič posebnega. V svojem govoru 26. aprila, ki ga je imel Nixon po radiu in televiziji, je na račun Sovjetov med drugim dejal:

»V Vietnamu ne gre za sovjetske vojske, pač pa za 60.000 ameriških. Kakor priznavamo Sovjetski zvezi pravico, da brani svoje interese, tako zahtevamo od sovjetskih voditeljev, da isto pravico priznajo tudi nam. In če Sovjeti pomagajo svojim zaveznikom, naj se ne čudijo, če mi pomagamo našim. Ne bomo nikdar prestopili meje, ko bi se zavezništvo spremenilo v izdajstvo.«

Zelo lepe in odločne besede, ki pa lahko izzvane v prazno, če bo konec koncev Južni Vietnam ostal izročen na milost in nemilost komunističnim zavojevalcem s severa.

Apostolat molitve za umirajoče

Za ta apostolat se posebno zavzema Družba kontemplativnih sester agonije Srca Jezusovega. Kongregacija za bogoslužje je na predlog kanadskih škofij uvedla poseben mašni obrazec za srečno smrt. V Kanadi deluje odbor za pomoč umirajočim. Kardinal Ildebrando Antonutti je s posebnim pismom povabil redovne družbe k apostolatu za umirajoče.

V Fatimi je Marija rekla otrokom, da se mnogo duš pogubi, ker kristjani pozabljajo moliti za umirajoče. Papež Janez XXIII. je 21. oktobra 1960 s posebnim pismom spodbujal vernike, naj darujejo sadove svete maše za zveličanje umirajočih, ki jih je vsak dan 200.000.

Za vsakega človeka je nadvse odločilen čas pred smrtjo, preden se duša loči od telesa in zapusti ta svet ter prestopi prag večnosti. Ko je namreč duša že ločena od telesa, je usoda človekova zapečaten. Kamor drevo pade, tam obleži.

Ce pomislimo, da vsak dan umre preko 200.000 ljudi, vidimo, da neprestano teče v večnost ogromna reka ljudi. Vsak dan se odloča večna usoda tolike množice ljudi: večna sreča ali večna nesreča.

Vemo, da Bog želi, da bi se vsi ljudje zveličali. V ta namen je njegov Sin in naš Gospod Jezus Kristus umrl na križu, vstal in ustanovil sveto Cerkev, ki naj nadaljuje njegovo odrešniško delo z oznanjevanjem božje besede, daritvijo svete maše, delitvijo svetih zakramentov, molitvijo, vsakršnim delom in trpljenjem. Računati smemo, da Bog v svoji neizmerni ljubezni človeku v zadnji uri daje potrebno milost. Gotovo tudi svetniki in blaženi v nebesih podpirajo umirajoče s svojo priprošnjo.

Tudi duše v vica morejo po splošnem mišljenju teologov drugim pomagati. Bog vsekakor računa in pričakuje od članov romarske Cerkve, da pomagajo svojim sopotnikom v najodločilnejšem trenutku življenja. Vsakdo ve, kako športni navijači pri tekмах s spodbujanjem in vpitjem pomagajo svojim ljubljencem. Če je v nas nekaj več krščanske ljubezni, ne moremo estati hladni in neprizadeti, ko se odloča usoda tolikih naših bratov in sestra.

Lahko smo prepričani, da tudi hudobni duh stori vse, kar more, da bi ob smrtni uri čim več ljudi ohranil pod svojo oblastjo, slabotne in omahljive pa celo zavedel v obup in odpor proti Bogu.

Kaj moremo storiti za umirajoče? Če se zavedamo, da je največja nesreča, ki mori zadeti človeka, da pride v pekel, in da bi se vsak grešnik do zadnjega hipa življenja mogel rešiti, potem je jasno, da je apostolat za umirajoče nadvse pomemben. Gre tedaj za to, da z molitvijo, dobrimi deli, trpljenjem, darovanjem Gospodovih zaslug trkamo na božje Srce za milost srečne smrti, predvsem za tiste, ki umirajo.

Spominjajmo zato tudi na ta apostolat! Sami moremo pri angelovem češčenju postaviti opoldne očenaš in zdravamarijo za umirajoče. Starim, bolehnim osebam lahko priporočamo apostolat molitve za tiste, ki trenutno umirajo. Večkrat imamo opravka z materami, ki tožijo zaradi nevere in grešnega življenja moža in otrok. Spomnimo jih na zgled svete Monike. Če bodo molile za težke grešnike, ki umirajo, bodo tudi ti potem v nebesih molili po njihovem namenu.

Predlog proti krivičnim razlastitvam

V imenu Liste Slovenske Skupnosti je deželni svetovalec dr. Štoka vložil te dni v deželnem svetu Furlanije-Juljske krajine v proučitev zelo zanimiv zakonski predlog, ki zadeva razlastitve v naših krajih ter njihov krivične cene. Sedanji zakon z dne 22. oktobra 1971 predvideva namreč zelo krivičen postopek izplačevanja odškodnine lastnikom za razlaščenje zemljišče. Ta zakon posebej prizadene našega malega posestnika in srednjega kmeta, saj ta izgubi v eni noči nič koliko svojega bogastva, ki je zanj bila zemljiška posest.

Vsi naši ljudje se zavedajo, da je treba graditi ceste, železnice, nove tovarne, ki naj dajo kruha našim delavcem, toda oropati pri tem tistega, ki je vse svoje življenje obdeloval in živel od zemlje, je nekaj nedopustnega. Večkrat prejme kmet, ki se mora od zore do mraka potiti, enega črnega in enega belega za zemljo, ki jo je podedoval od svojih dedov ali kupil z velikimi žrtvami.

Kot pripadniki slovenske narodnostne skupnosti smo proti vsakršnemu odvračanju in nepotrebnemu razlaščenju, s katerim so se večkrat okoristili najrazličnejši kapitalisti in prekupčevalci zemlje oziroma spekulanti. To se mora za vselej končati. Smo za razvoj in za tovarne, za ceste in potrebna javna poslopja, toda naj pri tem ne trpi samo lastnik zemlje, to je v glavnem kmet, ki je vse prevečkrat tarča raznih nepotrebnih in krivičnih akcij.

Kot pripadniki slovenske narodnostne skupnosti se zavedamo, da je zemljiška posest važen dejavnik pri narodnostnem ohranjanju naše skupnosti. Zato je naš zastopnik v deželnem svetu bil stalno proti vsem razlaščenjem, ki so ogromno škodila narodnostnemu sestavu naših krajev, posebno na Tržaškem in na Goriškem.

Ker pa je težko ustaviti val razlaščenja, oz. prisilne kupnoprodajne pogodbe naših zemljišč, se je Lista Slovenske skupnosti — po temeljitem premisleku — odločila za najvažnejši korak: za zakonski osnutek v deželnem svetu, ki naj odpravi krivične cene in omeji obseg razlaščenja.

Zato je pretekle dni naš deželni svetovalec dr. Štoka vložil deželnemu svetu v proučitev zakonski osnutek, po katerem bi morala dežela doplačati kmetu-lastniku razliko med ceno za prisilno prodajo in ceno za nakup nove enakovredne nepremičnine. S preprostimi besedami: če lastnik prejme za kvadratni meter odvzetega zemljišča 500 lir, mora pa za nakup novega kvadratnega metra v bližini plačati recimo 1.500 lir, mora dežela plačati kmetu-lastniku razliko 1.000 lir za omenjeni kvadratni meter. To bi imelo za posledico dve stvari:

1. kmet-lastnik bi ne bil tako oropan v svojem imetju;
2. javne ustanove bi temeljito premislile vsako razlaščenje in bi morale dobro pre-

študirati, ali je res potrebno, ker bodo primorane — seveda preko dežele — doplačevati razlike v cenah.

Ce bo zakon sprejet — in naše politične organizacije morajo dobro pritisniti na oblasti, da ga sprejmejo — potem bo problem recimo štandreških in sovođenjskih kmetov že v precejšnji meri rešen ali vsaj omiljen. Naloga nas vseh je, da se z vsemi silami zavzamemo za našega slovenskega posestnika in kmeta, tako na Goriškem kot na Tržaškem.

Zakonski predlog, ki ga je vložil svetovalec dr. Štoka, pa se glasi takole:

Clen 1. - Deželna uprava dodeljuje posebne podpore posameznim ali združenim kmetovalcem in malim posestnikom neposrednim obdelovalcem, ki so utrpeli ali utrpijo znatno škodo na svoji lastnini ali na kmetijski proizvodnosti zaradi razlastitev, uvedbe prisilnih služnosti ali prisilne prodaje nepremičnin, namenjenih javnim delom, ki so jih izvedli na podlagi členov 9 in drugih zakona št. 865 z dne 22. oktobra 1971 in nadaljnjih sprememb in dopolnil ali na podlagi drugih obstoječih zakonov.

Višina podpore mora biti v mejah razlike med domnevno ceno, ki je potrebna za morebitni nakup, pripravo in ureditvijo nove nepremičninske imovine, namenjene gradnji ali kmetijskemu oz. vrtnarskemu obdelovanju, ter zneskom odškodnine za razlastitev ali ceno za prisilno oddajo zemlje.

Clen 2. - Prošnje za podporo je treba vložiti na pristojno pokrajinsko nadzorništvo za kmetijstvo v roku 90 dni od prejema razlastitvenega dekreta ali od podpisa pogodbe o prodaji nepremičnine. Prošnji je treba priložiti potrdila, ki naj dokazujejo utemeljenost prošnje in primernost zneska zaprosene podpore.

Clen 3. - Za ocenitev razlike, o kateri je govor v prvem členu, poskrbi pokrajinsko nadzorništvo za kmetijstvo.

Podpora se izda z odlokom predsednika deželnega odbora na predlog deželnega odbornika za kmetijstvo, gozdove in gorsko gospodarstvo.

* * *

Nedvomno je naš zakonski predlog umesten in nujno je, da ga deželni organi osvojijo. V primeru osvojitve, bi se z njim okoristili kmetovalci po vsej naši deželi. Ker gre za važno stvar, bomo skušali zakonu slediti na njegovi poti in o njej obveščati naše bralce, posebej pa zainteresirane lastnike-kmetovalce.

Uspeh nabirke za misijone

Letošnja »Akcija Treh kraljev«, ko so otroci v Avstriji v začetku leta zbirali za misijone, je za dva milijona šilingov prekoračila lansko zbirko. Dosegla je 18 milijonov šilingov.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Zlatoporočno slavlje v Krminu

V sredo 10. maja sta zakonca Gizela Fabrizio in Ivan Prinčič obhajala v Krminu bolj redko življenjsko slavlje: zlato poroko. Sinovoma, hčerki in vnukom so se pri izražanju čestitk in voščil zlatemu paru pridružili številni sorodniki, sodelavci, znanci in prijatelji. Iz Brd sta med drugimi prišla medanski dekan Srečko Suligoj ter briški bard Ludvik Zorzut, iz Gorice pa msgr. Rutar, msgr. Klinec, prof. Zalatel in drugi.

Na večer so zazvonili zvonovi krminske stolnice. Dekan msgr. Jožef Trevisan je v lepi slovenščini opravil zahvalno zlatoporočno sv. mašo in spregovoril nadvse priske in spodbudne besede. Prebral je tudi telegram, s katerim je sv. oče podelil papeški blagoslov zlatoporočencema in vsem pričujočim. Po končani maši je izpred oltarja spregovoril g. Artur Zalatel, družinski prijatelj: omenil je razna naključja v življenju in srečanja, s katerimi jih je božja Previdnost družila v življenju in povezala v trajno prijateljstvo.

Priznani gospodarstvenik in javni delavec Ivan Prinčič, rojak iz Kozane v Brdih, je študiral sprva kot gojenec Slovenskega Alojzijevega v Gorici in nato v Ljubljani. Leta 1922 se je v Slovencu poročil z Gizelo Fabrizio, hčerko znane Fabrizieve rodbine iz Boršta v Hruševju. Nekaj časa je bil zaposlen kot bančni uradnik, nato pa si je v Krminu ustvaril cvetoče mi-zarsko podjetje, ki uživa velik sloves.

Ivan Prinčič se je s pristno briško zavzetostjo kaj kmalu uveljavil kot javni delavec na gospodarskem, kulturnem, narodnem in političnem polju. S svojim uglednim in finim nastopom ter z ostrim čutom za stvarnost je posegal v naše javno življenje in predsedoval marsikateremu zasedanju in zborovanju. Njegova osebnost se je uveljavila tudi med Furlani, tako da je Ivan Prinčič nekaj simbol furlansko-slovenskega sodelovanja. Kako ga spoštujejo Slovenci in Furlani, priča tudi to, da je bil in še vedno je član različnih upravnih in gospodarskih ustanov.

Naš jubilar pa ima še neko posebno zaslug. Iskreno ljubi svoje slovensko ljudstvo. Čeprav živi v furlanskem okolju, se vedno zavzema za koristi našega rodu, zlasti za slovenski šolski in verski razvoj v krminskem okraju.

Zlatima jubilentoma izražamo iskrene čestitke in voščila, naj bi jima Vsemogočni naklonil še mnogo zdravih, srečnih in uspeha polnih let!

R. K.

KRATKE NOVICE

Odprtost nemških kapucinov do muslimanov

V Zahodni Nemčiji je vedno več tujih delavcev muslimanske vere. Za te delavce je težko dobiti potrebne prostore, da bi se vsak petek, ki je za muslimane Gospodov dan, zbirali k svojim pobožnostim. Kapucinski redovniki v Augsburgu so dali na razpolago veliko dvorano v svojem samostanu, da se v njej zbirajo muslimanski verniki k molitvi. Kapucini tako posnemajo zgled svojega ustanovitelja sv. Frančiška Asiškega, ki je sredi križarskih vojn začel dialog z muslimani in je obiskal sultana v Egiptu.

Južnoafriški škofje proti rasnemu zapostavljanju

Južnoafriški škofje so v skupnem pastirskem pismu obsodili sedanjo družbeno ureditev, ki ponižuje črnce. Škofje podrobno naštevajo krivice, ki se jim go-dijo. Delavci ne prejemajo za enako delo enakih plač. Nimajo voline pravice. Bivati morajo v zanje določenih krajih. Nimajo možnosti za višjo izobrazbo. Škofje pozivajo vse katoličane v Južni Afriki, da se borijo proti tem krivicam.

Poziv škofov v korist jetnikov

77 škofov v ZDA je podpisalo poziv državnim oblastem, naj bodo tudi jetnikom zagotovljene osnovne človeške pravice in naj se zboljšajo življenjske razmere po ječah. Življenje v ječah ne sme ljudi spravljati v obup, ampak naj jih vodi k poboljšanju, da se bodo po končani kazni mogli vključiti v človeško družbo. Poleg 77 katoliških škofov je poziv podpisalo tudi 450 predstavnikov raznih verskih in civilnih organizacij.

Zasedanje jugoslovanskih škofov

Od 18. do 21. aprila je bilo v Zagrebu plenarno zasedanje jugoslovanske škofovske konference.

BESEDE ŽIVLJENJA

BINKOŠTI

»V enem Duhu smo bili namreč vsi krščeni v eno telo, naj bomo Judje ali Grki...« (1 Kor 12, 13)

Sveti Duh nas je pobratil, ko nas je pri krstu Oče posinovil.

Pa ne samo posameznike, tudi narode:

»naj bomo Judje ali Grki«

Slovenci ali Hrvati,

Italijani ali Nemci.

Vse nas je pobratil!

Vsi narodi smo ena sama človeška družina.

Zakaj torej vojske — in zatiranja?

Morda tudi zato,

ker kristjani — Cerkev — nismo vedno:

— vez bratstva med narodi,

— obramba miru,

— poroštvo pravičnosti za šibke!

Molimo za tako Cerkev:

— za slovenskega duhovnika v Benečiji,

— za njegovega škofa,

— za njegove preganjavce!

Z. I.

Moje duhovniške izkušnje

Dvajsetletne misijonarske izkušnje iz najrazličnejših okolišev Latinske Amerike mi nalagajo moralno dolžnost, da prispevam s skromnim zrcem k poglobitvi problema o duhovniških poklicih in da ne grem mimo male polemike o tej temi, ki jo je sprožil v »Katoliškem glas« mladinec Bernard Špacapan s po mojem mnenju zelo utemeljenim in zelo pametnim člankom.

To dolžnost sem začutil tem bolj potem, ko sem prebral nekatere direktne ali indirektna napade na omenjeni članek. Argumenti teh odgovorov se mi zdijo nestvarni, pretirani, indirektno žaljivi za duhovnike drugih krščanskih Cerkva, tu pa tam še celo v nasprotju s tradicionalnim naukom same katoliške Cerkve.

Takoj naj omenim, da ne spadam v število oporečnikov, ki bi hoteli čez noč prevrniti starodavno prakso rimske Cerkve in jo pahniti na pot vsake še tako drzne pustolovščine. Rad priznam, da je čisto prav, da se mnogi postavljajo v bran starodavnih in že dobro preizkušenih stališč. Toda ta obramba naj bo umirjena, trezna in naj se opira na realno stanje bodisi v katoliški Cerkvi bodisi v drugih Cerkvah.

Zakaj bi morala npr. previdna in delna odprava duhovniškega celibata povzročiti v katoliški Cerkvi pravo Sodomo, ko se kaj takega ni zgodilo pri drugih kristjanih? Kako naj odobravam preplah, ki ga izraža pisec »Robidnice« (glej KG 13. aprila 1972), ko ironično pravi: »...je treba odpraviti celibat, omogočiti tudi duhovnikom razporoke, njihovim ženam splav in njihovim hčerkam kontracepcijo« ali mnenja dr. Prešerna, ki v članku »Ni življenja brez duhovnika« pravi: »...Cerkev nikdar ne bo posvečevala v duhovnike take, ki bi najprej mislili na poroko in bi izvrševali še druge poklice...« (ker) bi bilo posvečevanje takih duhovnikov za vero brez koristi in bi pomenilo propad vere... kdo bi takim duhovnikom kaj verjel in zaupal... itd.«?

Vprašujem se, če ti, ki tako pišejo, zares niso nikoli stopili iz jajčne lupinice svoje domovine, da bi na lastne oči videli, kaj se dogaja v tolikih velikih državah sveta, v Nemčiji, v Angliji, v Ameriki, v misijonarskih deželah, kako tam živi na deset tisoče protestantskih pastirjev; prepričali bi se, da uživajo med svojimi verniki prav toliko ali še več ugleda in spoštovanja kakor duhovniki pri nas; vidi bi, da zares niso oni tisti, ki bi dali zgled za razporoke, splave, kontracepcijo itd. Mnogi izmed njih so celo pretirano »puritanski«, vsekakor pa izvršujejo svoje poslanstvo z resnostjo, z zavzetostjo in največkrat z iskreno gorečnostjo. Seveda so izjeme, pa jih morda pri nas ni?

Isto bi lahko trdili o pravoslavnih duhovnikih. Ali ni njihova zasluga, da se je krščanstvo razširilo po vsej ogromni Rusiji tja daleč čez Ural do Tihega oceana, do same Aljaske? Ali ni njihova zasluga, če štejemo še danes v Rusiji, kljub 60-letnemu strahovitemu preganjanju, čez 50 milijonov vernikov, ki se ne bojijo hoditi v cerkev? Kljub vsem oviram, ki se postavljajo mladencem, kateri si je izbral duhovniški poklic, imamo še danes v Rusiji okoli 30.000 duhovnikov. In odkod prihajajo? Dobra polovica prav iz duhovniških družin!

Toda stopimo v Latinsko Ameriko in

poglejmo, kaj se tam dogaja! Kakor znano, je to edina čisto katoliška celina, kjer živi polovica vseh katoličanov na svetu.

Izgledi pa na žalost niso prav nič spodbudni. Južnoameriški katolicizem se naglo raztaplja v meglen folklorizem in hitro izgublja še tisto formalnost, po kateri se je do sedaj odlikoval. Glavna težava pa je vsem znana: neverjetno pomanjkanje duhovniških poklicev. Po drugi strani pa prihaja prav tam najbolj do izraza tisto geslo, ki ga je dr. Prešeren vzel za naslov svojemu članku, namreč: »Ni življenja brez duhovnika«. (Zelo se strinjam s tem naslovom, s člankom, ki mu sledi, pa veliko manj.)

Nal razložim stanje Latinske Cerkve s kratko zgodbo! Bil sem zadnja leta dekan v večjem rudniškem mestu v Ekvadorju. V dekaniji je bilo 11 župnij. Za nekatere duhovnike se je vedelo, da so nekoli po svoje (ali po južnoameriško) jemali dolžnosti celibata. Toda ker so bili sorazmerno diskretni ali recimo »resni«, je ljudstvo molčalo in ni bilo pritožb. Našel pa se je tudi nagajiv meščiček, tako da so ga farani, kljub veliki uvidevnosti in strpnosti, le težko prenašali. Nekoga dne so se odločili, da se »uradno« pritožijo. Prišli so seveda k meni. Obljubil sem jim, da bom zadevo sporočil škofu. A že drugi dan se je odposlanstvo vrnilo in me zaprosilo, naj škofu ničesar ne omenim. Na moje začudenje so mi takoj odgovorili: »Dobro vemo, kaj se zgodi v takih primerih: Škof bo župnika premeštil; toda spričo pomanjkanja duhovnikov ne bomo dobili drugega morda pet, morda deset let. Mi pa duhovnika, pa naj bo tak ali tak, krvavo potrebujemo. Brez njega bi v vasi zavladala smrt. Za vsako potrebo bi ljudje iz podeželja hodili drugam. Poleg vsega, če ni maše ob nedeljah, tudi trga ni, in propade še celo kupčija.«

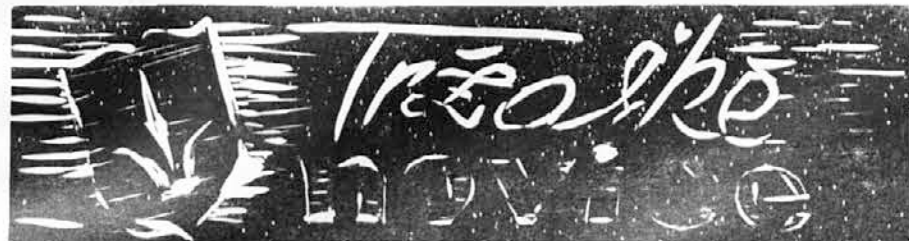
Ti ljudje so izrazili veliko resnico. V Južni Ameriki je navzočnost duhovnika znamenje splošnega процvata: verskega, socialnega, kulturnega in še celo ekonomskega. Zato ljudje na duhovnika drugače gledajo kot pri nas. Seveda si ga tudi oni želijo dobrega, sposobnega, vrednega itd., toda vdano prenašajo tudi izrecno slabe. Če bi bil pošteno oženjen mož, bi jih to prav nič ne motilo.

Na vprašanje, če bi bilo v tem primeru zares več poklicev, mirno lahko odgovorim: »Kdor dobro pozna razmere, v katerih mora duhovnik živeti v tistih krajih in značaj tistih ljudi, dobro ve, da je celibat glavni vzrok, da mnogi bežijo pred tem poklicem. Včasih se celo sprašujem, če ne dela Sv. sedež veliko krivico, da tako rekoč odjema ljudem duhovnike, ki bi jih lahko imeli, tudi če ne bi točno odgovarjali zamisli duhovnika, ki smo si jo ustvarili v Evropi.

Zato odkrito povem, da ne verjamem, »da ni poklicev«. Strinjam se s tem, kar je zapisal Bernard Špacapan v svojem članku: »...zastonj je prositi Boga, naj nam da duhovniških poklicev; prosimo raje, naj vzbudi v Cerkvi nova gledanja na problem duhovnika.«

Z drugimi besedami, prepričan sem, da Bog duhovniških poklicev vernikom nikoli ne odreka, če mu seveda pridemo naproti. O tem bi rad — če mi bo g. urednik še dal prostor — spregovoril v prihodnjem članku.

Mirko Rijavec, Gorica

Letni praznik na Vejni

Glavni praznik Marije Matere in Kraljice na Vejni je preteklo nedeljo privabil lepo število ljudi. To je tem bolj pomembno, ker okoliščine niso bile ravno ugodne: vreme je bilo nestalno — grozil je dež —, težave so bile s prevozom, ker posebnih avtobusov ni bilo mogoče dobiti. Kljub vsem tem okoliščinam so se napolnile klopi in še precej ljudi je stalo.

Sv. mašo je daroval škof vikar dr. Lojze Škerl ob asistenci msgr. Jožeta Jamnika in g. Marija Gerdola. Med sv. mašo je zelo lepo prepeval svetoivanski cerkveni zbor, pa tudi verniki so prišli na svoj račun s ljudskimi pesmimi. Po sv. maši smo se skupno zmolili priporočilo k Mariji Materi in Kraljici. Vsa slovesnost je potekla zelo pristrčno. Ljudem je zelo pri srcu oltar sv. bratov Cirila in Metoda. Vsak obiskovalec Marijinega svetišča na Vejni rad stopi do oltarja svetih bratov in se vsaj kratko pomudi pred njim.

Letni praznik na Vejni na prvo nedeljo po vnebohodu je skupen praznik za vso

nauku v svetem pismu. Iz knjig nove zaveze je navedel odlomke in misli, ki zadevajo socialno življenje. To je poglobil še z osebnim razmišljanjem in primeri. Sledila je razprava, v kateri je bil govor tudi o meditaciji kot moderni metodi za globlje življenje.

Sledilo je skupno kosilo in obisk spomenika bazoviških žrtev. Popoldanski spored je začel sindikalist CISL-a Livij Valenčič, ki je orisal razvoj italijanskega sindikalnega gibanja in slovenskega delavstva v Trstu. Prikazal je najvažnejše trenutne zahteve delavstva in delež katoličanov pri tem boju. Poudaril je še potrebo po zblizanju med mladimi delavci in dijaki, ki so si še vedno precej tuji.

O problemu odtujevanja slovenskih delavcev slovenski narodni skupnosti in jeziku je spregovoril socialni delavec Ivan Bužičan. Najprej je psihološko razčlenil dejavnike, ki vplivajo na človeško osebnost in iz nje izhajajoče izbire. Nato je po istem redu obravnaval položaj delavstva pri nas in vpliv, ki ga ima na narodno zavest. Dal je tudi nekaj napotkov za reševanje vprašanja.

Po obeh predavanjih je bil razgovor, v katerem so prisotni skušali najti predvsem konkretne prijeme za delo na družbenem področju.

Socialnega dneva se je udeležilo okoli 40 poslušalcev, med njimi deželni poslanec dr. Stoka in nekaj mladincev izza meje. Udeležence je gostoljubno sprejel v svojem Domu dekan Zivic. —j

Vojaške služnosti v naši deželi

Po podatkih deželne uprave je v Furlaniji-Juliji Benečiji 163 občin od skupnega števila 218 pod vojaško služnostjo. V tržaški občini pridejo v poštev tri občine (Repentabor, Trst in Nabrežina), v goriški pokrajini je kar 24 takih občin, v viškemski 105 in v pordenonski 31.

Zaradi teh vojaških služnosti imajo tako posamezni kmetje in lastniki nepremičnin precejšnjo škodo, ki se negativno odraža na možnost gospodarskega razvoja posameznih področij. Najbolj so v tem pogledu oškodovane nekatere občine v Beneški Sloveniji in v Karniji. Bilo je že precej pobud, da bi se te služnosti omejile, toda vojaški krogi stojijo še vedno na stališču obrambnega sistema izpred 50 let.

V nedeljo 21. maja bo v MAČKOVLJAH

10. PRAZNIK ČEŠENJ

z bogatim kulturno-zabavnim programom:

- Koncert godbe na pihala iz Brega
- ★ Domači pevski zbor
- Moški pevski zbor »Fantje izpod Slavnika«
- ★ Nastop harmonikašev
- Mešani pevski zbor »Slovenec« iz Boršta
- ★ Moški pevski zbor »Fantje izpod Grmade«
- Dekliški zbor iz Škednja
- ★ Otroški pevski zbor iz Mačkovelj

Od 14. ure bo deloval dobro založen kiosk z domačim vinom, pršutom, čevapčiči, klobasami, piščanci in — češnjami. Bogat srečolov. Pričetek kulturnega sporeda ob 16. uri. Od 20. do 24. ure bo igral Tržaški ansambel »The Lords«.

VABLJENI! PRIDITE!

Slovenska prosveta

Veseli dogodek

Pred kratkim se je v družini Sergija Pahorja rodil drugorojenec Danilo. Sergiju in njegovi ženi Liči prijatelji in znanci iskreno čestitajo. Čestitkam se pridružuje tudi naš list.

Razstava »Rišimo skupaj«

Ze vrsto let oddaja slovenska radijska postaja Trst A v sodelovanju s šolskimi oblastmi posebno oddajo »Radio za šole«. Posamezne oddaje so namenjene različnim stopnjam osnovne in srednje šole. Oddaje pripravljajo s svojimi učenci učitelji in profesorji slovenskih osnovnih in srednjih šol s Tržaškega in Goriškega. Včasih (vsaj lansko leto) sodelujejo tudi člani Radijskega odra.

Letos je učiteljica Evelina Pahor pripravila za to vrsto oddaj zanimiv ciklus »Rišimo skupaj« za učence prvih dveh razredov osnovne šole.

V soboto so v Kulturnem domu odprli razstavo risb, ki so jih izdelali najmlajši šolarji v okviru te oddaje. Razstavo je odprl didaktični ravnatelj iz Nabrežine Miro Tavčar. Prisotni pa so bili šolski skrbnik dr. Pericle Fidenzi, novi pedagoški svetovalec prof. Janez Sivec, šolski nadzornik za osnovne šole Oskar Bole, predstavniki tržaške radijske postaje in razni drugi predstavniki kulturnega življenja. Na omenjeni razstavi sta spregovorila tudi učiteljica Evelina Pahor in šolski skrbnik dr. Fidenzi. — Razstava bo odprta do konca maja.

Porušiti morajo tri nove hiše

Veliko pozornost in obenem zaskrbljenost je povzročila nenavadna novica, da so v gornjem delu ulice Brandesia pri Sv. Ivanu morali ustaviti gradnjo treh šestnadstropnih stanovanjskih hiš zaradi razpok v zidovih in na zemljišču, ki so se pojavile zaradi neurtjenosti terena in premikov zemeljskih plasti. Gre za stavbe tik pod cesto Trst-Bazovica-Reka, ki jih je gradilo podjetje SADE ter bi se vanje v jeseni že vselili prvi stanovalci. Na opozorilo podjetnika je občinska uprava brž izročila zadevo strokovnjakom, ki so odločili, da je treba vse tri omenjene stavbe porušiti, ustaviti nameravano gradnjo dveh hiš ter izprazniti drugi dve hiši, pri katerih so se začeli rušiti oporni zidovi dvorišča. Sprva je kazalo, da bodo rušenje opravili z dinamitom, a podjetje se je končno odločilo za ročno rušenje.

Skoda, ki je nastala zaradi tega, je ogromna; pravijo, da je podjetnik potrešil za nakup zemljišča in gradnjo treh hiš eno milijardo lir.

Novosti v regulacijskem načrtu na Tržaškem

Deželna uprava je prejšnji mesec odobrila spremembo v regulacijskem načrtu tržaške občine; s tem je pristala na gradnjo astronomske opazovalnice v Bazovici. Istočasno je uprava odobrila splošni regulacijski načrt za občino Dolino.

Zatiranje komarjev ob morskimi obali

Deželna uprava je nedavno poskrbela, da se organizira učinkovit nastop proti komarjem, ki v poletnih mesecih nadlegujejo prebivalce in letoviščarje na morskimi obali od Nabrežine do Lignana. Prejšnja razkuževanja niso prinesla trajnih uspehov, zato so se odločili, da zatiranje nadležne golazni izvedejo sistematično in po najnovejših znanstvenih izsledkih. Tako bodo enkrat na mesec škropili gnezdišča komarjev ličink v odplakah in na raslinah. Po potrebi bodo tedensko izvedli splošno škropljenje proti komarjem in proti zadevnim rastlinam. Sredstva, ki jih bodo pri tem rabili, niso nevarna za človeka ne za domače živali. Upajo, da bodo na ta način uspešno uničili nadležno golazen, ki je v prejšnjih letih odgnala marsikaterga turista iz teh letoviških krajev.

ZA KMETOVALCE

Kemična pletev

Za uporabo kemičnih oplevkov ali herbicidov sta potrebna znanje in natančnost. Najprej moramo poznati plevela in njihov način življenja, nato pa vedeti, na kakšen način delujejo nanje oplevki. Pri vsem tem je toliko važnih drobtin, da bi kaj hitro izgubili orientacijo, če ne bi poznali vsaj najvažnejših osnovnih pojmov. Dve glavni točki za razumevanje kemične pletve sta torej plevel in učinek oplevkov.

Izvrstno bi bilo, če bi poznali po imenu vsak plevel. Za kmečkega človeka je to skoraj nemogoče. Pač pa z malo truda kaj hitro lahko ločimo enoletne, dvoletne in trajne plevela.

Enoletni pleveli poženejo spomladi iz semena in končajo svoje življenje proti zimi. Medtem so cveteli in rodili seme, s katerim se razmnožijo prihodnje leto. Življenje take bilke traja le eno sezono; zato jim rečemo enoletni plevel. Navadno imajo plitke korenine in jih zato z lahkoto izpulimo.

Dvoletni pleveli poženejo iz semena in v prvem letu oblikujejo v zemlji korenine, nad zemljo pa šop listov; naslednje leto se rast nadaljuje, požene stebelce, sledi cvetje, seme in nato rastlina odmrne.

Trajni pleveli živijo več kot dve leti in poženejo globoke korenine, ki imajo različne oblike: navpične, vodoravne plazee, čebulice, gomoljčke itd. Nadzemni deli navadno odmrjejo pozimi, podzemni pa ostanejo živi in spomladi ponovno odzgnejo. Seveda rodijo tudi seme, s katerim se še hitreje razmnožujejo.

Oplevki ali herbicidi so strupene kemične snovi za uničevanje plevela. Razlikujejo se v marsičem: izdelani so iz različnih snovi in v trgovini jih dobimo v tekoči ali trdni obliki. Večino je treba pred uporabo razredčiti z mnogo vode. Toda najbolj zanimiva lastnost herbicidov je njihov način učinkovanja na rastline. V tem oziru ločimo sledeče skupine:

a) Geosterilizanti so sredstva, ki jih rabimo za razkuženje zemlje. Uničijo vse škodljivce in boleznij v zemlji in seveda tudi vsa semena. Zato jih rabimo le na prazni zemlji.

b) Germicidi (antigerminalli) uničijo pri predpisani koncentraciji samo kalleča semena v zemlji. Zato ne delujejo niti na razvite korenine niti na zelene nadzemne dele mlade ali odrasle rastline.

c) Oplevki na dotik (erbicidi a contatto) uničijo le oni del rastline, ki ga zadenejo. Zato ti oplevki zamorijo le nadzemne dele, dočim podzemni deli ostanejo nepoškodovani. Rabimo jih s pridom proti enoletnemu plevelu, dočim bo trajni plevel spet pogljal iz korenin. Njihov učinek opazimo takoj.

č) Potujoči herbicidi (erbicidi traslocabili, sistemici, telescopici, teletossici) imajo to lastnost, da jih rastline vsrkajo ali skozi liste ali skozi korenine in nato potujejo s sokovi po vsej rastlini in jo tako zastrupijo. Njihov učinek opazimo šele čez en, dva, tri ali celo štiri tedne. Med temi herbicidi so zelo zanimivi hormonski oplevki. Potujoče herbicide rabimo proti enoletnemu in trajnemu plevelu. Zaradi teh lastnosti in zanesljive učinkovitosti so zaenkrat najbolj razširjeni v kmetijstvu kot selektivni oplevki.

Zgodba o kemičnih oplevkih pa s tem še daleč ni končana in se bo še nadaljevala v našem kottičku.

Inž. Janko Košir

SLOVENSKA TELEVIZIJA

Sporod od 21. do 27. maja 1972

Nedelja: 9.45 Kmetijski razgledi. 11.00 Otroška matineja. 11.50 Mestece Peyton. 13.00 Nedeljsko opoldne. 18.00 Elizabeta Angleška, barvni film.

Ponedeljek: 18.30 Šest srečanj z Barkerjem - film. 20.35 Monitor. 21.35 Diagonale. Torek: 17.45 Krojaček Hlaček. 18.30 Opatija z našimi pevci. 19.05 Vdor v globino možgan. 19.30 Hura experiment - peta, prsti celi krak. 20.35 Desant na Drvar, jugoslov. film. 22.00 Glasbena oddaja.

Sreda: 18.30 Don Kihot. 19.20 S kamero po svetu. 21.45 Nogomet Glasgow: Dinamo (Moskva). Četrtek: 18.05 Boj za obstanek. 18.35 Civilizacija. 21.35 Četrtekovi razgledi. Petek: 17.25 Veliki zmagovalček in njegova sužnja. 18.25 Glasba iz Studia B. 18.45 Gospodinjski pripomočki. 19.00 Mestece Peyton. 20.35 Franch Can-can, franc. film. 22.00 Nogomet ZRN: SZ. 23.35 Pokal pevcev - posnetek.

Sobota: 17.35 Jugoslovanska folklor. 18.20 Disneyev svet. 20.35 Pesem po starem, pesem po novem. 21.05 Italijanski gostje v Opatiji. 21.35 Na poti k zvezdam. 22.00 Tekmeča - serijski film.

ZARADI STISKE S PROSTOROM JE MORAL TO POT IZOSTATI PODLISTEK.

V svetoivanskem Marijinem domu v Trstu bo v nedeljo 21. maja ob 17. uri nastopilo Stalno slov. gledališče iz Trsta z burko v dveh dejanjih

Jaka Stoka

TRIJE TİCKI

škofijo. Zato smo bili neprijetno prizadeti slovenski verniki, ker na lepih plakatih, ki so vabili k prazniku, ni bila navedena ura za slovesnost slovenskih vernikov. Pričakujemo, da bo rektor svetišča prihodnje leto do slovenskih vernikov v tem oziru bolj pravičen.

S. Z.

Drugi mladinski socialni dan

V nedeljo 14. maja je bil v Bazovici v Slomškovem domu II. mladinski socialni dan, ki so ga priredile štiri mladinske skupine (Mladinska skupina, Slovenske tržaške skavtine, Slovenski kulturni klub in Slovenski tržaški skavti). Jutro je bilo posvečeno duhovnemu poglobljanju, popoldan pa bolj praktičnim problemom. Medškofijski študentski duhovni asistent Rudi Koncilija iz Ljubljane je daroval sv. mašo, nato pa imel govor o socialnem

ŠENTJAKOBSCO KULTURNO DRUŠTVO V TRSTU

vabi na

CERKVENI KONCERT

zboru »Jacobus Gallus« iz Trsta pod vodstvom prof. U. Vrabca. Koncert bo v torek 23. maja ob 20.30 v cerkvi sv. Jakoba. Prvi del bo obsegal Gallusove skladbe, drugi pa Palestrino, Čajkovskega in druge avtorje. — Vsi toplo vabljeni. Vstop prost.

Igralci s Koroške v Gorici

V okviru kulturne izmenjave med Zvezo slov. katol. prosvete v Gorici ter Krščansko-prosvetno zvezo na Koroškem je prišlo do gostovanja farne mladine iz Sel na Koroškem, da si v nedeljo 14. maja uprizorila v Katoliškem domu ljudsko igro »Plavž«.

Udeležba to pot ni bila tolikšna, kakor smo nanjo navajeni. Temu je morda botrovalo muhasto vreme, morda pa prenamajna propaganda, morda mesec maj, ko gredo ljudje raje v naravo kot v zaprt prostor, morda pa tudi misel, da podeželski oder kaj posebnega ne more nuditi. In prav v tem so se vsi, ki so tako mislili, močno ušli.

Igra je vsem, ki so prišli v Katoliški dom, nudila obilo duhovnega užitka. Najprej je po vsebini: ta je silno močna, pretresljiva in dramatična obenem. Boj slovenskega kmeta, da si ohrani zemljo pred grabežljivimi rokami tujca, je podan na izredno učinkovit način. Potem po podajanju: igralci — bilo jih je 35 — so svoje vloge zelo doživeto odigrali. Zlasti nekateri liki kot kmet Celinar, hči Mina, Angelina, laški gizdalin Lupini so bili res dobro naštudirani. Tudi maskiranje je bilo odlično. Potem po moralnem nauku, ki ga igra nudi skozi vsak korak: ljubi svojo zemljo, bodi ji zvest, ne verjemi namljivim besedam tujca, ohrani si svoj rod čist.

Igralci so takoj v začetku vzpostavili stik z občinstvom in ga ohranili do konca. V izgovorjavi so bili jasni, njihova mehka koroška govornica pa ji je dala še

poseben čar. Vložek z rajanjem in petjem je igro zelo popestril. Ob koncu jih hvaležno občinstvo kar ni hotelo pustiti z odra. Ploskalo jim je od vsega srca, igralci pa so v odgovor zapeli dve lepi koroški pesmi.

Režiser igre g. I. Matko, ki je v Selah že 21 let kaplan (drugače je doma iz Prekmurja in pripada salezijanski kongregaciji) se je vsem navzočim zahvalil za prijazni sprejem in hvaležno sprejemanje igre. Razložil je tudi zgodovinsko ozadje, ki je služilo avtorju Francu Klinarju kot osnova za dramsko prireditev. Delo je izšlo leta 1939 na Jesenicah; ima torej že nad 30 let.

Po več neprijetnih spodsrljajih, ki si jih je letos brez potrebe privoščilo Stalno slovensko gledališče iz Trsta, smo za konec prosvetne sezone končno mogli spet prisostvovati igri, ki gledalca navduši za moralne in narodne vrednote, ga plemeniti in mu pusti v duši ob koncu občutek zadovoljstva, da se je pridružil udeležil. Kako lepo bi bilo, če bi se vodstvo Stalnega slovenskega gledališča kdaj v bodoče predstavilo med nami s tako igro kot je »Plavž«. Uspeh mu je že danes zagotovljen.

Požrtvovalnim igralcem in igralkam s Koroške zato naša prisrčna zahvala! Pokazali so, kako se da tudi s skromnimi silami in omejenim znanjem, če je zraven idealizem, veliko nuditi. Zato naj bodo gotovi: v Gorici bodo vedno dobrodošli, kadar bodo spet kaj pripravili za oder. —jk

Priznanje goriškemu profesorju

Slovensko geografsko društvo v Ljubljani je ob svoji 50-letnici obstoja imenovalo pet častnih članov. Med temi je tudi prof. Rado Bednarik, profesor na slovenskih višjih srednjih šolah v Gorici. Častni člani so dobili spominske diplome, ki so jim bile izročene na slavnostni akademiji društva. Prof. Bednarik se slovesnosti ni mogel udeležiti zaradi epidemije črnih koz.

Častno priznanje Slov. geografskega društva si je prof. Rado Bednarik zaslužil s svojim znanstvenim delom na področju zemljepisa. To svoje zanimanje je posvetil najprej naši primorski deželi, saj je napisal in izdal poljudno knjigo »Primorska v besedi in podobi«. V šoli, kjer je poučeval zemljepis, je pripravil potrebne šolske učbenike, ki jih še danes rabijo. Tudi drugače je zmeraj rad kaj napisal o naših domačih krajih, tako o njih zgodovini kot o njih zemljepisnih posebnostih. Zato je med nami najbolj znan poljudni zgodovinar in zemljepisec. Za te njegove zasluge ga je sedaj Slov. geografsko društvo odlikovalo s častnim članstvom.

Gospodu profesorju naše čestitke!

Izjava vodstva SDZ v Gorici

Vodstvo Slovenske demokratske zveze v Gorici je na svoji seji dne 13. t. m. proučilo volilne izide in pri tem z zadovoljstvom ugotovilo, da so slovenski volivci sledili njenemu pozivu in temu primerno glasovali. K tej odločitvi slovenskih volivcev so gotovo pripomogli razgovori, ki so jih predstavniki SDZ imeli v teku volilne propagande z najvišjimi vladnimi osebnostmi, in dejstvo, da je pri teh volitvah šlo za ohranitev demokratičnih svoboščin v državi.

Igra »Mačeha in pastorka« v izvedbi štandreeke mladine

Prosvetno društvo »Štandrež« posveča veliko pozornosti doraščajoči mladini, ki se udeležuje na raznih področjih. Poleg

mladinskega zbora, ki vsako nedeljo prepeva pri jutranji sv. maši in večkrat nastopa na raznih kulturnih prireditvah, deluje v okviru društva tudi mladinski dramski odsek, ki je uprizoril že vrsto iger in prizorov.

V nedeljo 14. maja se je ta skupina predstavila na odru župnijskega doma v Štandrežu z mladinsko igrjo v petih slikah »Mačeha in pastorka« Kristine Brenk. Pravična igra je zadovoljila predvsem najmlajše, saj je bila namenjena prav njim —, ki so pozorno sledili živim slikam na odru, katere je poživila lepo urejena scena ter primerna glasbena oprema. Tudi starejši so bili nad igrjo navdušeni in so s številno udeležbo dokazali, da jim je mladina res pri srcu in da radi spremljajo nastope naših otrok. Vsi mladi igralci so svoje vloge odigrali sproščeno in naravno ter ves čas ohranili jasnost in lahkotnost izražanja. Pri tem ima seveda glavno zaslugo režiserka gđ. Majda Zavavlav. Za kar naj ji gre iskrena zahvala.

V igri so nastopili: Erika Zavavlav, Vanda Srebotnjak, Elizabeta Prinčič, Dorela Cingerli, Julijana Bastijančič, Loredana Alt, Gracijela Zavavlav, Edi Marušič, Mariza Bernardis in Marijan Zavavlav.

Uspesh orkestra Glasbene Matice v Gorici

Na pobudo »Glasbene mladine Gorica« je bil prejšnjo nedeljo dopoldne v dvorani Katoliškega doma v Gorici simfonični koncert orkestra Glasbene Matice iz Trsta skupno s solisti (klavir in violina). Čeprav goriško občinstvo ni vajeno podobnih »matinej«, je bilo v dvorani prav lepo število ljubiteljev te vrste glasbene umetnosti.

Koncert sam je obsegal štiri dela klasičnih in slovenskih skladateljev. Prvi je bil na sporedu »Concertino za violino in orkester« Mihovila Logarja, kjer je nastopil kot solist dijak Črtomir Šiškovč s prijetno in umerjeno igrjo. Sledila je zelo

V župnijski dvorani v Doberdobi bo v nedeljo 21. maja ob 16.30 nastopila gledališka skupina »Albin Vodopivec« iz Kamenj na Vipavskem z dramo v štirih dejanjih

Engelbert Gangl

»SIN«

Vsi iskreno vabljeni!

znana Haydnova »Otroška simfonija«, v kateri je nastopil poleg odraslih članov orkestra se mladinski šolski orkester.

V drugem delu koncerta smo lahko slišali Pavla Sivica »Štiri otroške skladbe za klavir in godalni orkester«, kjer je bila solistka mlada dijakinja Verenka Terčelj in prepričljivo podala omenjene skladbe. Za zaključek je bil na sporedu W. A. Mozarta »Koncert za klavir in orkester v d-duru« (Koncert kronanja), delo, ki je med Mozartovimi zelo zahtevnimi skladbami in ga izvajajo največji pianisti. V tem je nastopila kot solistka Majda Terčelj, dijakinja klasičnega liceja v Trstu. Zaradi dolgotrajne sporeda so se prireditelji odločili le za dva stavka (kot že v Logarjevem violinskem); vseeno pa smo lahko ugotovili resno tehnično pripravljenost in zmogljivost mlade pianistke, kot velja tudi za mladega violinista.

Orkester Glasbene Matice je dirigiral Oskar Kjuder, ki je s preciznostjo in zanosom vodil instrumentalno igrjo. Posamezne točke je napovedoval in obrazložil Janko Ban. Koncerta se je udeležil tudi ravnatelj Glasbene Matice iz Trsta dr. Gojmir Demšar.

Nedeljski koncert je prav dobro uspel, zato smo prepričani, da bo »Glasbena mladina« pripravila še več podobnih glasbenih prireditev, posebej namenjenih prav naši mladini.

OBVESTILA

NABIRKA za naša vzgojna zavoda Alojzijeve in Zavod sv. Družine bo pri vseh slovenskih mašah v goriški nadškofiji na kvaterno nedeljo 28. maja. Dušne pastirje prosimo, da to nedeljo nabirko oznanijo svojim vernikom.

Slovenski slikar samouk Ivan Malavašič z Vrhnike bo v prihodnjih dneh razstavljal svoja dela v župnijskem domu v Steverjanu. Otvoritvena svečanost bo to nedeljo 21. maja ob 11. uri po glavni maši.

Roditeljski sestanek. Ravnateljstvo nižje srednje šole v Gorici, ul. Randaccio 10, sporoča, da bo v četrtek 25. maja ob 18.30 v šolskih prostorih roditeljski sestanek. Vabljeni so starši in njihovi namestniki.

Kulturni krožek Devin-Štivan in pevski zbor Fantje izpod Grmade prirediti v soboto 20. t. m. ob 20.30 v župnijski dvorani v Devinu kulturni večer, na katerem bo član Stalnega slovenskega gledališča iz Trsta Stane Rastresen pripovedoval »Slovenske bridke in pikaste«. Kulturni večer bosta dopolnila nastop deklisklega pevskega zbora iz Devina pod vodstvom Hermana Antoniča ter nastop moškega pevskega zbora Fantje izpod Grmade, ki ga vodi Ivo Kralj. Vstop prost. Vsi ljudno vabljeni.

Skupno romanje 1972. Prosimo vse, ki so se vpisali za skupno romanje v Maria Zell in na Dunaj, da poravnajo stroške potovanja do 31. maja, kakor je bilo to določeno.

Mladinsko gledališče iz Pirana bo gostovalo v soboto 20. maja ob 16. uri v Kulturnem domu v Trstu. Uprizorilo bo balet »Ali se spominjaš sonca?«

»Odpri grobovi« - III. del. Iz Argentine smo prejeli tretjo knjigo »Odpri grobovi«, ki na dokumentaren način poroča o umorih, ki jih je od komunistov vodena Osvobodilna fronta izvršila v letih 1942-1945 nad nekomunističnimi Slovenci. Knjiga, ki ima nad 250 strani velikega formata, stane 1.800 lir. Po pošti 200 lir več.

Pojasnilo sovođenjskega noneta

V poročilu o vašem prazniku v Rupl 30. aprila je naš dopisnik zapisal med drugim tudi tole: »Zal sta dva zbora (Sovodenjski nonet in Goriški oktet) v zadnjem trenutku izostala. Sprašujemo se, zakaj. Ukaz od drugod?«

Člani Sovodenjskega noneta so na to vprašanje poslali sledeče pojasnilo:

1. Sovodenjski nonet ni udeležbe niti obljubil niti se za nastop prijavil. 2. Tudi če bi se bil nonet prijavil, bi nekateri njegovi člani ne mogli nastopiti, ker so bili osebno zadržani. 3. Ukazov od drugod Sovodenjski nonet ni nikoli doslej prejel in jih tudi v bodoče ne namerava. - Za Sovodenjski nonet: **Zdravko Petejan**.

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15. **Dejstva in mnenja:** 14.30 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Spored od 21. do 27. maja 1972

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Orgelske skladbe J. S. Bacha. 11.15 Mladinski oder: »Stari Ford«. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Naša gospa. 13.00 Kdo, kdaj, kaj... 14.45 Popovič: »Skopuh ali Kir Janja«. Komedijska. 17.15 Opoldanski koncert. 18.00 Sport in glasba. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika. 22.00 Nedelja v sportu. 22.10 Spiritus Intelligentiae Sanctus, binokostni oratorij.

Ponedeljek: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole (ponovitev). 18.50 Slavnosti solisti. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 20.35 Slovenski razgledi.

Torek: 11.35 Pratika. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Komorni koncert. 19.10 »Slavko Grum«, pripravlja V. Beličič. 19.20 Za najmlajše. 20.35 G. Spontini: Agnes Hohenstaufenska, romantična opera.

Sreda: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole (ponovitev). 19.10 Higiena in zdravje. 19.20 Zbori in folklor. 20.35 Simfonični koncert. 21.05 Za vaše knjižno polico. 21.40 Romantične melodije.

Četrtek: 11.35 Slovenski razgledi. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Gor in dol po sred' vasi. 18.45 Glasbeni vrtljak. 19.10 R. Catalano: Zgodovina ital. pol. strank. 19.25 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše. 20.35 Carlo Taroni: »Svoboda«. Enodejanka. 21.55 Skladbe davnih dob.

Petek: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole (ponovitev). 18.50 Sodobni ital. skladatelji. 19.15 Flio Bartolini: »Konjeva smrt«. 19.25 Zbori in folklor. 20.35 Gospodarstvo in delo. 20.50 Koncert operne glasbe. 21.40 Plesi z vsega sveta.

Sobota: 11.35 Poslušajmo spet. 15.45 Avtoradio. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Koncertisti naše dežele: pianist Gabriel Devetak. 19.10 Družinski obzorik. 19.25 Revija zborovskega petja. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 »Klik-klak«. Radijska revija. 21.10 Caravellijev orkester.

Odbojka. Tekmovanje v odbojki občine Gorica v okviru Mladinskih iger se je končalo z zmago Olimpije, ki je tudi v povratnem delu premagala »Dante« z 2:0 (16:14, 15:8) in UGG z 2:0 (15:5, 15:2); tako je Olympia zasedla prvo mesto. V nedeljo 21. maja se bodo naraščajniki Olimpije borili v Gorici z ekipami občin Gradiška, Krmin, Mariano in Moraro. Če bodo zmagali, se bodo pomerili v nedeljo 28. t. m. z zmagovalcem skupine občin Doberdob, Turriaco, Sagrado in Grado. Igralci naj se zberejo v nedeljo ob osmih pred telovadnico na Kornu.

Atletika. Zaključile so se tudi občinske goriške tekme v atletiki (vedno v okviru Mladinskih iger). Zelo dobro se je odrezal Krapiz Marino, ki je zasedel prvo mesto v metu krogle (12,30 m); Fontana pa je preskočil višino 140 cm.

★

Spet poletna ura. V noči od 27. na 28. maj bo v Italiji spet pričela veljati poletna ura, ki bo trajala do sobote 30. septembra opolnoči. Poletna ura bo letos uvedena že šestič zapovrstjo. Težave povzročajo zlasti na prevoznem področju (urniki vlakov in letal), ker imajo vse ostale države zlasti na prevoznem področju (urniki vlakov in letal), ker imajo vse ostale države zlasti na prevoznem področju (urniki vlakov in letal), ker imajo vse ostale države zlasti na prevoznem področju (urniki vlakov in letal).

Stalno slov. gledališče v Trstu bo uprizorilo v torek 23. maja ob 15.30 v Kulturnem domu pravično igrjo v treh dejanjih »Trnuljčica«.

»Pouk v materinščini« - da ali ne? je naslov zanimive brošure, ki jo je spisal prof. Alojzij Geržinič in ki govori o delu za slovensko šolstvo na Tržaškem v zadnjih mesecih nemške okupacije. Brošuro, ki ima 136 strani, je moč dobiti na upravi našega lista. Cena 900 lir, po pošti 100 lir več.

Pastirček št. 8

Izšla je zadnja številka tega priljubljene mladinskega lista v letošnjem šolskem letu. V njej je prikazan na prvih straneh vzvišeni lik velikega Slovenca duhovnika dr. Janeza Ev. Kreka. Zaključena je povest Franca Jeze v nadaljevanjih »Pustolovščina v gozdu«, ki je bila tako mladim kot odraslim zelo všeč. Potem najdemo v zadnji številki napisane maršike o pomladi, o Marijinem mesecu maju, o planetih, o letošnjih olimpijskih igrah, o programu radia Trst A za mladino. Skavti že razmišljajo o letošnjem tabornjenju.

»Pastirček« izhaja že 27 let. 17 let se je tiskal v Gorici, zadnjih deset let pa v Trstu. Upajmo, da bo mogel tudi v naprej premagati vse težave, zlasti finančnega značaja, in bo še prihajal med nas. Vsi smo ga potrebni!

DAROVİ

Za Zavod sv. Družine: dr. M. Kranner namesto cvetja na grob pok. prof. Muhra in prof. Vide Franko 10.000; N. N. 20.000; N. D. 20.000; Giovanna Becciu ob poroki 10.000; N. N. ob 13. obletnici poroke 15.000; ob zlati poroki Ivana Prinčiča 10.000; dr. Vogrič v spomin na pok. m. Terezijo Hanželič in s. Urbano Gorup 50 dolarjev; dr. Anton Ravnik, ZDA, 25 dolarjev; gđ. Copič 15.000 lir.

Za Alojzijeve: dr. M. Kranner ob 80-letnici zavoda 10.000; N. N. 10.000 lir.

Za Katoliški dom: U. Z. 3.000; N. N. 10.000; Marijana družba v Gorici 10.000; N. N. 9.000; N. N. 25.000; Dora in Irena namesto cvetja na grob prof. Muhra 5.000 lir.

Za župnijski dom v Steverjanu: M. K. 6.500; Cvetka Terpin v spomin na šolske pok. Vide Franko 5.000 lir.

G. Artur Zalatel, prizadet ob preizkušnji božje Previdnosti, se ob tem spominja novega zavoda sv. Družine v Gorici, »Slovenika« v Rimu, ustanove goriške nadškofije v Manikro, slovenskih misijonarjev, cerkve sv. Katarine na Peči ter zlate poroke Ivana Prinčiča v Krmini in daruje za vsak namen po 10.000 lir.

Ob četrti obletnici smrti nepozabne sestre daruje N. N. po 10.000 lir za Alojzijeve ob 80-letnici zavoda in za novi zavod sv. Družine v Gorici.

Ob smrti s. Aldegunde in ob 20. obletnici mamine smrti darujeta Barbka in Julka po 10.000 lir za Alojzijeve in Zavod sv. Družine.

V počastitev spomina mučenih in pobitih domobrancev daruje ob 27-letnici nasilne izročitve iz Vetrinja Vinko Levstik, hotelir iz Rima, 10.000 lir v tiskovni sklad Katol. glasa.

Za Marijin dom v Rojanu: ob radostni svečanosti prvega sv. obhajila darujejo Piščančki 10.000; v spomin pok. Amalije Zini daruje družina Zini 5.000; Marija Svalje 5.000; N. N. v spomin pok. moža 10.000 lir.

Za Baragov dom v Ricmanjih: družina Uliveti, Ricmanje, 10.000; družina Stefančič, Kolonkovec, ob krstu malega Aleksandra, 5.000; Marija Berdon, Pulje, 10.000; družina iz Ricmanj 5.000; Lija Stopar, Trst, 5.000; Dunja Fabris, Ricmanje, 5.000; Lorena Vatovec 5.000; Lidija Krasna 5.000; Albina Berdon 5.000; Marijan Živic, Bazovica, 10.000; Edvard Fischer, Trst, v spomin pok. Josipa Kravosa, 1.000 lir.

Za Finžgarjev dom na Opčinah: inž. Aljoša Vesel 10.000 lir.

Za šentjakovski dom v Trstu: N. N. 5.000; ga. P. 27.000; N. N. 10.000; namesto cvetja ob smrti Mitja Skrinjar Gulič Milan in Marija 10.000; Ljivj Valenčič in Lidija 8.000; N. N. 3.000 lir.

Za slovenske tržaške skavtinje: ob krstu Tatjane Hrovatin sorodniki 5.000 lir.

Za »Slovenik« v Rimu: N. N. iz Steverjana 50.000; K. M., Gorica, 20.000; N. N. od Sv. Vincenca v Trstu 10.000; N. N. 10.000 lir.

Za cerkev v Bogdancih: Glavič Franciška 1.000; A. K., Gorica, 5.000; L. P., Gorica, 10.000; g. E., Gorica, 5.000; N. N. od Sv. Vincenca v Trstu 10.000 lir.

Za slovenske misijonarje: družina Bednarik v spomin prof. Otona Muhra in prof. Vide Franko po 5.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog vrni, rajnim pa daj večni pokoj!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: Trgovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k temu dodati 8% davek za registrski urad.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

II. zamejski festival narodno zabavne glasbe v Števerjanu

V prijetni briški vasi Števerjan bo v dneh od 26. do 28. maja 1972 »Med borovci« II. zamejski festival slovenske narodno zabavne glasbe, ki ga prireja domače prosvetno društvo »F.B. Sedej« v sodelovanju z vaškim ansamblom »Lojze Hledes«.

Po lanskem, rekli bi lahko poskusnem festivalu, bo letošnji lepa manifestacija slovenske pesmi v zamejstvu, ko se bo potegovalo za prva mesta in nagrade čez 20 slovenskih ansamblov s Koroške, Tržaške, Goriške in seveda iz Slovenije. Vsak bo predvajal dve novi svoji skladbi, ki sta bili za to priložnost pripravljene. Torej preko štirideset novih melodij.

Na prvih dveh večerih, v petek in soboto, bodo nastopali vsi ansambli, izmed katerih bo strokovna komisija izbrala deset najboljših, ki bodo imeli pravico nastopiti na finalnem tekmovalstvu v nedeljo popoldne. Komisijo, kateri predseduje prof. Zorko Harej iz Trsta, sestavljajo še glasbeni strokovnjaki prof. Janko Ban iz Trsta, dr. Andrej Bratuž iz Gorice, Boris Kovačič, glasbenik iz Ljubljane, predstavnik ljubljanske revije »Antena« Evgen Ju-

rič in predstavnik Števerjancev, Ciril Terpin. V to komisijo bodo na finalnem tekmovalstvu izbrane še tri osebe iz prisotnega občinstva.

Komisija bo razdelila naslednje nagrade: lir 130.000 za najboljšo izvedbo, lir 100.000 za najboljšo melodijo, lir 70.000 za najboljšo besedilo; 1.000 N din, dar ljubljanske revije »Antena«, bo podelilo občinstvo, med katero bomo razdelili primerne vprašalne pole.

Na zaključnem finalnem tekmovalstvu bo kot gost nastopil priznani narodno zabavni ansambel »Mihe Dovžana« s pevko Ivanko Kraševac in kvintet »Gorenjci«, ki je poznan zaradi svojih lepih melodij in izvajanja širom po domovini. Vsekakor bosta tudi ti dve skupini prijetna privlačnost letošnje števerjanske manifestacije.

Prepričani smo zato, da bo ta edinstvena prireditev v zamejstvu privabila tiste dni v Števerjan mnogo ljubiteljev naše pesmi, posebno narodnih melodij in bodo s tem obilo poplačali trud, skrb in požrtvovalnost naše mladine.

Na vašem prazniku v Rupl letos v nedeljo 30. aprila ni seveda manjkalo tradicionalne »fritalje«, ki jo gospodinjje pripravijo za praznik vaškega patrona sv. Marka. Naš fotograf je ujel trenutek, ko so se roke navzočih kar same sprožile, da si priborijo svoj del